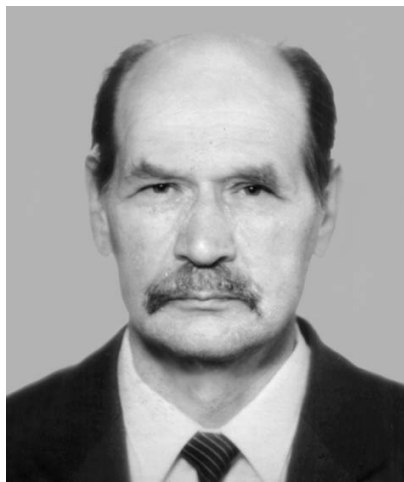

ІЛЬНИЦЬКИЙ Микола Миколайович (23. 09. 1934, с. Ільник, нині Турків. р-ну Львів. обл.) — літературознавець, історик літератури, поет, перекладач. Чоловік [Л. Ільницької](#), батько [М. Комариці](#) та [Я. Ільницького](#). Доктор філологічних наук (1984), професор (1994), член-кореспондент НАНУ (2003). Дійсний член НТШ (1989; голова філол. секції та літературознав. комісії 1989–99), чл. НСПУ (1967). Премія в галузі літ.-худож. критики ім. О. Білецького (1983), премії СП СРСР (1985), ім. І. Франка НАНУ (1995), ім. Б. Лепкого (2002). Заслужений діяч науки і техніки України (2016). Закін. Дрогоб. пед. інститут (Львів. обл., 1957). Працював у львів. обл. г. «Радянське слово», «Ленінська молодь», «Вільна Україна». 1964–90 — у ред. ж. «Жовтень»: завідувач відділу критики, від 1980 — заступник гол. ред. Від 1990 — завідувач відділу укр. літ-ри Інституту українознавства НАНУ (Львів); одночасно від 1994 — у Львів. університеті: від 2001 — завідувач кафедри теорії літ-ри та порівнял. літературознавства. Дебютував як поет віршем «Цвіте Батьківщина» (г. «Радянське слово», 1953, 15 листопада). У зб. поезій «Земні артерії» (1965), «Мозаїка доріг» (1980; обидві — Львів) та «За роком рік» (К., 1988) виявив себе оригін. поетом філос. складу мислення. Зробив низку перекладів перс. класич. поезії. Перші ж його критичні статті й книги («Барви і тони поетичного слова», 1967; «Таємниці музи», 1971; «Безперервність руху», 1983; усі — Київ) привернули увагу глибиною аналізу літ. процесу, розглядом новатор. тенденцій, зокрема у творчості «шістдесятників». Виступи І. на захист самовираження митця, гостроту соц. бачення, права на твор. експеримент викликали осуд з боку представників ортодокс. критики. Тоді ж розпочав досліджувати творчість замовчуваних та заборонених в СРСР письменників 20 ст., зокрема учасників угрупован-

ня «Молода Муза» (Б. Лепкого, М. Яцківа, В. Пачовського), літ. процес 20–30-х рр. на зх.-укр. землях і в еміграції (творчість Б.-І. Антонича, Б. Кравціва, Є. Маланюка та ін.). Уклав антології «Розсипані перли: Поети “Молодої Музи”» (К., 1991), «“Над рікою часу”: Західноукраїнська поезія 20–30-х років» (Х., 1999), «Поети Празької школи: Срібні сурми» (К., 2009), зб. фольклор. записів «Ой зацвіла черемшина: Народні пісні з голосу Ганни Ільницької» (К., 1981). Упорядник, автор передмов і приміток до вид. творів М. Яцківа, Б. Лепкого, В. Симоненка, І. Крушельницького, Юліана Опільського, С. Гординського, Б.-І. Антонича, перевид. праці Л. Білецького «Основи української літературно-наукової критики» (К., 1998).

Основні праці

Енергія слова: Літ.-крит. ст. К., 1978; На вістрі серця і пера: (Про спадкоємність худож. ідей і новаторство в сучас. укр. поезії). К., 1980; На спокій права не дано: Поезія Бориса Олійника: (Літ.-крит. нарис). К., 1980; Багатогранність єдності: Проблемно-стильові тенденції укр. рад. поезії. К., 1984; Дмитро Павличко: Нарис творчості. К., 1985; Іван Драч: Нарис творчості. К., 1986; У вимірах часу: Літ.-крит. ст. К., 1988; Людина в історії: (Сучас. укр. істор. роман). К., 1989; Богдан-Ігор Антонич: Нарис життя і творчості. К., 1991; Від «Молодої Музи» до «Празької школи». Л., 1995; Українська повоєнна еміграційна поезія. Л., 1995; Критики і критерії: Літ.-крит. думка в Зх. Україні 20–30-х рр. XX ст. Л., 1998; Драма без катарсису: Сторінки літ. життя Львова 1-ї пол. XX ст.: У 2 кн. Л., 1999; 2003; Ключем метафори відімкнені вуста...: Поезія Ігоря Калинця. Париж; Л.; Цвікау, 2001; У фокусі віддзеркалень: Статті. Портрети. Спогади. Л., 2005; На перехрестях віку: У 3 кн. К., 2008–09.

Рекомендована література

1. Колесник П. Микола Ільницький – критик // Дніпро. 1981. № 5;
2. Іваничук Р. На вістрі серця і пера (Шкіц до портрета Миколи Ільницького) // УМЛШ. 1982. № 7;
3. Бічуя Н. По цей бік потоку... // Дзвін. 1994. № 9;
4. Вальо М. Ільницький Микола Миколайович // Укр. журналістика в іменах. Л., 1999. Вип. 6;
5. Микола Ільницький: Біобібліогр. покажч. Л., 2004;
6. Будний В. Поліфонія критичного слова: До 70-річчя Миколи Ільницького // СіЧ. 2004. № 9.

[М. А. Вальо](#)

Бібліографічний опис:

Ільницький Микола Миколайович / М. А. Вальо // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13187>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).